

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohánytözsédekben.

Közgyűlés a városnál.

A jövő esztendő költségvetésének nagyfontosságú tárgyalásán rövid, két órai vita után keresztyületek a közgyűlés. Vihar nem volt, szemrehányások csak alig hallatszottak, pium desiderium volt, a mi volt s a közgyűlés kénytelen-kelletlen megnyugvással ment bele abba, hogy a mi városunk helyzetén lényeges és jelentős változtatást vajmi nehéz — mondjuk inkább: lehetetlen elővarázsolni.

Fidák Pál báró főispán távollétében **Havranek József** polgármester nyitotta meg és vezette az ülést. A jövő közgyűlés határmáját nov. 28-ra tette.

A költségvetés tárgyalását **Juth István** főszámvévő nyitotta meg, röviden jellemezvén, hogy minden szükségletre való tekintettel a jövő év költségvetését 74% pótdadóval lehetne fedezni, a tanács azonban lenyírbálván a tervezetek jelentős részét, a pótdadónak régi 50%-os állapotát fogadta el. A tervezések közül egyedül a szekesegyház előlti térnek 6000 koronával való rendezése maradt fenn. Panaszkodva említi föl, 1895 óta az állam a fogyasztási adó jövedelmét 15000 koronával emelte s így a mi esetleg üdvs beruházásra lett volna fordítható, az állam zsebébe vándorol. Ujabb jövedelmi forrásként a város föld-birtokainak kiadása szerepelhet, mivel a gazdák — úgy látszik — tudnak is fizetni és szívesen is fizetnek. (Zúgás: Nem áll! Az ő sorsuk is sajnárú!) Főlemli a miniszter fenyegetését, a ki kevesli az utak építésére szánt összeget s a vámárifa leszállításával fenyeget. Aztán az egyik

lapban megjelent cikkel polemizál, kimutatva annak helytelen információt.

Kovács István biz. tag. elfogadja a költségvetést, mert nem jár pótdáóemeléssel. Főlemli a rendőrségnél fölmerült szabálytalanságokat (Krammer Gyozó ügye, a ki az iparosoktól iparigazolvány kiállításáért felvett összegeket csak hónapok után juttatta rendelkezési helyére.) (A hivatalos eljárás alapján dorgálásra ítéltet.) Megjegyzéseket tett a gyámpénztarra, a tanügyi kiadásokra, a villanyvilágításra.

Kégl Miklós szomorúsággal konstatálja, hogy városunk elzárkózik a haladás elől. A hol haladhatnánk, visszaraidunk, mert az költséggel jár, holott busás kamatokat kaphatnánk az áldozatokért. A közgyűlés visszautasította azok kérelmét, a kik a belvárosban építkezni akarván, pótdáóelengedést kértek. Ezért nincs után építkezés. A külvárosokban és külteleken építkezők 15-20% haszonra építenek, a belvárosban építkezők tőlje alig hoz 1-2% hasznót. Ezért nem halad előre városunk, mert semmi kedvezést nem adnak: ezért maradnak meg a régi egészségtelen lakások, pedid a ki városunkban akar megtelepedni, első sorba a lakás egészséges volta fölül tudakozódik.

Pencs Imre nem ért egyet **Kégl Miklóssal**, helyteleníti a belvárosban építkezőknek adható kedvezményeket. A kültéri építkezések visszaságáért a bélyegminiszter okozza.

Havranek József polgármester berekeszti az általános viát s felé a részletekre kiterjedt megjegyzésekre, az utakra felvett összegek felett régóta vitáznak a kormányfall. A miniszter azonban téved, mert a vámtarifából befolyó összegeket mind az utépítésre szánja, holott az utak tisztántartása,

világítása etc. is ezen költségből fedezendő. A fogyasztási adót emeli az állam, mert látja, hogy többet veszünk be s azt siet fölünk elvonni. — A föld bérösszegének emelkedésén csak örülni tud. Ha a földművesosztály többet tud fizetni, az az ő szorgalmáról és dicséretes takarékságáról tanuskodik. Egyetlen osztálya városunknak, a mely nem pusztul, hanem gyarapodik. — **Kégl Miklós** azt feleli, hogy szívesen részesítenék a belvárosban építkezőket előnyben, ha anyagi küzdelmeink nem volnának.

Dr. Csöppenszky Mihály főlemli, hogy **Kunszt János** mint nyugdíjas és mint napidíjas szerepel és huz fizetést.

Havranek József polgármester fölvilágosítja, hogy **Kunszt János** nyugdíjazni kellett, mert megbetegedett, aztán pedig jobban lett s mint használható embert ideiglenesen ismét alkalmazták. Egyébként fizetése így összevéve kisebb, mintha rendes tisztviselő volna. **Hauszher János** állami nyugdíjazott, de használható ember.

Szabó-Bakos András emlékezteti a főszámvévót egy nyilatkozatára, a mely szerint a számvévóségnek olyan emberek vannak, a kik közül egyik nagy urnak született, a másik nem akar dolgozni. Miért nem tesznek ezek ellen? Több szorgalmat és utánnanézt kíván. **Havranek József** polgármester kijelenti, hogy annak idején és helyén ő intézkedett és megmondotta a magáét.

Pollák Armin a köztisztasági tételnél szólalt fel s helyteleníti a várarki csatorna bűzét. **Havranek József** polgármester figyelmeztet, hogy a beholtzás 164 ezer koronába kerülne. (Ez nem áll, mert a költségtervezet szerint csak 34 ezer koronába Szerk.) Egyébként ezt a szagot városunk

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Igaz emberek.

Furcsa gondolataim támadnak olykor. Oda-képelem magam valamely szomszéd világostre s onnan olyannak látom a mi földgolyóbsunkat, mint egy játéklabdát. A szép hegyeit, völgyeit; az ezüstszin, a kéklő s a jó lsten tudja, hany-féle árnyalatban megénekel nagy és apró vizeit csak sötétebb és világosabb pontoknak, sávoknak láom rajta, a hogy keresztül-kasul futják fantasztikus cirádaként. Mind közelebb s közelebb válik li belőle egy-egy nagy alkotásnak a távolságban miniatür alakban látszó formája, karcsu obeliszknek nyulánk felkiáltójelként, ezerszögletű toronytetők aranyozott kupoláikkal, furcsa lebegő boltívek a szélesebb folyamszalagokon, a mik alatt százával fut keresztül valami mozgó portéka, innen csak akkora, mint egy cserebogár. Ehhez hasonló furcsaságok szaladgálnak a kanyargós lejtőn, mélységes szakadékok fölött, kerülgetve a karcsu obeliszknek, ezerszögletű tornyok körül gubbaszkodó megannyi hangyabolyt, hol mindenütt él, mozog a milliárd nyüzsgő hangya, a kik magukat odalent embe-

reknek nevezik. Hogy küzködnek azok, hogy kapkodják el egymástól az utolsó kenyérmorszát, hany törekszik feljutni a maga hangyabolyának óhajtott dicsősége magaslatára, mint gurul le onnan egy hajszál híjján s hogy kacag a többi, míg a másik oldalon kapaszkodik s szorítja je a harmadikat, kit szintén sóvárgó vágyakozás kerget följebb, följebb. Olykor előveszem messzeletemet s kutatom, keresem a hangyában az embert, az igaz embert. Ugy lehet, a fénytörő lencsém törtek el, vagy valami maliciózus pók hálót kötött elébbük, hogy én csak hasztalan kerestem.

A háziasszonyom nyitott be egy napon hozzám. Meglepett a látogatása, mert még so-hase tette. Tartózkodó, szinte félénk volt irányomban, gyakran elkerült, hogy csak ne találkozzunk. Különbön el is volt foglalva mindig. Az urára és négy apró gyermekére mosott, vasalt egyre és sokszor hallottam, a mint pörölt. Rikácsoló volt a hangja ilyenkor s valóban kellemetlennek tetszett vöröses arcával, a mint az emeleti szűk kis folyosón a szénvasalót lóbálta. Az én ablakom odanyíltot s gyakran láthattam őt ebben a helyzetben. Fakó, kék kötőjével meg-megtörülte arcán az izzadságot, simára fésült sárga haja fénylett, a hogy a nap rásütött.

A két kisebb gyereke rendszeren otr motozott ezalatt a közböben. Nyájas arcu, szép kis szöke fiuk voltak s mindig tiszták. Szinte kíváltk a ház többi gyerekei közül s többször láltam őket, a mint sóvárgva nézegettek lefelé az udvarra, a hol a velük egykoruak fülg masztatosan, jókedvűen futkároztak.

Milyen jó azoknak, beszélte a sóhajtas, mely titkon csuszolt el a szájacskájukról, mert még sétálni is olyan katonás pontossággal vitte őket az anyjuk s a négy fiu egyszerre vette le a kalapját, ha köszönt, mintegy zsinórhuzásra.

A kollégánéi, a kis apró hivatalnoknek el-elpletykálták róla:

— Minő hiu ez az asszony! Hiu és önző még a gyermekeire is. Dehogy is szereti őket, csak kérkedik velük . . .

Mondom, engem meglepett, hogy **Gáthné** bejött hozzám. Félszegen ült le a dívánra, a melyen helyet kínáltam neki s zavartan kezdte:

— Kedves asszonyom engedjen meg . . .

Azonban hova-tovább lágyabb lett a hangja s a hogy nekimelegedve beszélt, még a vonásai is kismultak:

— Ugy kérem, hatan voltunk mi gyermekek, két fiu, négy leány. Bizony szép számmal, hanem abban az időben csak volt a szegény szü-

Papp Károly

selyem-műfestő és vegyészeti ruhatisztító

Székesfehérvárott
 Városház-tér, 5. szám alatt.
 (Bejárat a Megyeház-utcáról.)

Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, végárak, valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrovidebb idő alatti kiszolgálást ígérek. 2721 156-81

Mai lapunk 4 oldal.

00000637

közönsége immár 3—400 esztendő óta szajogja. Mi azonban közelebb vagyunk már a helyzet javításához, mert a Kossuth-utca kiépítésével kapcsolatosan a várjárki csatorna is beboltozás alá kerül. Lipp Ágoston kijelenti, hogy a csatorna mellett lakók szívesen hozzájárulnak a beboltozáshoz, csak hogy a búztól megszabaduljanak. A tisztogatás majdnem fölemeszt annyit, mint a mennyibe a beboltozás kerül, a városnak pedig az épülő új házak új jövedelmi forrásként szolgálnak.

Dr. Saára Gyula kérdést intéz, hogy miért lett az idén 9115 kor. az ingatlanok fentartására szánt összeg, továbbá, hogy a tűzkar elleni biztosítás teljes értéke van-e? Miért nagyobb a villanyvilágításra szánt összeg? Polczér Péter felvilágosít, hogy az építkezésekre szánt összeget a tanács leszállította; minden városi vagyon teljes értékben van biztosítva. Winkler Vilmos: Az utcai világítás többletét az ellenőrzés és a fényerőmérés költségei okozzák. A világítás ellenőrzése ezután úgy történik, hogy a társulat egy időben (nov. 1-én) helyezi el az új világítókat, melyek 1000 óráig égnék s a mérnöki hivatal ezt ellenőrzi. A villanyvilágító társulatot egyébként meg is bírságotlakták már.

Az aggintézetit telken 900 kor. s a Galamb-utcánál 400 kor. költséggel új kutakat fúrnak.

Az árvaház évenként 2400 kor-t takarított meg. Ez a főlöleg azonban a kamatláb leszállítása miatt elenyészlik. Most az árvaház pénzét értékpapirokban helyezik el.

A Feltámadási temető mostani jövedelmi többletének felhasználásával egy új kutat fúrnak.

Alaghy Dezso emlékének kegyeletes szavakkal hódol az elnököl polgármester. Elmondja, hogy a gyászbeszéd alkalmával részvételtartó küldött a rend apátjának, a tisztjár és a törvényhatóság tagjai megjelentek a temetésen, diszsihelyet ajánlott fel a város, s kéri, hogy egy diszes sir-emléket szintén emeltesünk. Alaghy oszlopos tagja volt városunk társadalmának. A iskolák fejlesztésében önzetlenül, vasszorgalommal annyit tett, a mennyivel örök hátlára kötelezte le városunk társadalmát. Tegyük tehát különbséget az érdemesek sorában s kéri, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvében kegyelettel emlékezzék meg az elhunytól. Az intézkedések megtételére maga mellé kéri Dieballa és Saára dr. biz. tagokat. Saára Gyula dr. szintén meleg hangon emlékezik meg az elhunytól, a ki ha szigorúnak és ridegnek látszott is, de a város anyagi javát akarta. Havranek József indítványát azzal töltja meg, hogy

alaptírvány tevését kéri. A közgyűlés egyhangúlag magáévá tette az indítványokat.

A Szömörce-utcai iskola felülvizsgáltatván, kifogástalannak találtatott.

A drágasági pótlék tételéről Tóth Aladár kéri, hogy a tisztviselők ne szavazzanak s a polgármester ne elnököljön. Dr. Saára Gyula azonban a keddi értekezlet határozata értelmében kivánja, hogy az egész ügy vétségék le a napirendről s ne csak a tisztviselők és segédszemélyzet, hanem az összes városi alkalmazottak, tanítók stb. részesüljenek drágasági pótlékban s a tanács terjeszse elő a költség összeget, valamint a pénzforrást, a melyből a költséget fedezni óhajta.

A piaci szabályrendeletet Pollák Armin kezdeményezésére megalkották s a közgyűlés elfogadta, hogy ismét elárusítóknak (kofáknak) 8 óra előtt nem szabad vásárolniok.

Koztics József és neje a Cserepes-utcában egy házat akarnak ajándékozni az aggintézetnek, hogy azért nevelt lányukat, Szabó Erzsébetet az intézet gondozza. A közgyűlés 66 szóval elfogadta az ajánlatot.

A jövő évi vásárok közül a szent Györgynapi husvétára, a bertalini szent István napjára esik. Ezért a vásárok egy héttel hátrább tolnak. Reé főkapitány aggodalmát, hogy a vásár másnapja május 1-re esik, nem osztotta a közgyűlés.

Új ivlámpákat, tekintettel a sanyaru esztendőre, nem fogadott el a közgyűlés.

Az aggintézetit élelmezést elfogadta a közgyűlés. A bányatermek értékét: a murvát köbméterenkint 1 kor.-ban, a követ 3—3.60 koronában állapítja meg a közgyűlés. A szt. Ferencieknek pedig megszavazta a szokásos gabonalmiszsnát, 120 koronát.

A kalló-malom ügye hosszabb vitára adott anyagot. Winkler Vilmos főmérnök a sörházmalomnál a vízszinénél magasabb zúgóút csináltatott s így a kalló-malomnál holt víz állván be, jövedelem apadás mutatkozott. Ezért Sapkás malombérlő kárterítési pört akasztott a város nyakába s két forum elítélte a várost 390 kor. megfizetésére. Dr. Saára Gyula szerint a városnak semmit sem kell fizetni, mert Sapkás nem volt rendes fizető s így keresetre nem volt joga. Megrója a tanácsot, hogy a jogügyi szakosztályt nem kérdezte meg. Berregi József, majd Szabó B. András azt kutatják, hogy ki a felelős a város veszteségéért. Havranek József szerint a jogügyi szakosztályt azért nem kérdeztek meg, mert az ügy sürgős volt. Dr. Csöppenszky szerint a köz-

gyűlésnek joga van kutatni a kár okozóját s hogy a tisztviselők eljárása hibás volt.

Stelczer Antalnak 200 kor. előleget, Latzkovits Józsefnek 200 kor. jutalmat s Mráz Jánosnak 2 kor. helyett 3 kor. napidíjat, a gyöngyösi tűzkárosultaknak 200 korona segélyt szavazott meg a közgyűlés.

A közgyűlés déli 12 órakor ért véget.

ÜJDONSAGOK.

— **Az erdélyi püspök Székesfehérvárott.** Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök a budapesti katolikus nagygyűlés után rokonai látogatására Sárszentmihályra utazott. Innen jött be ma reggel városunkba dr. Városv Gyula megyéspüspök látogatására. A püspök alig néhány órai itt tartózkodása alatt meglátogatta a Szent Imre konviktust s a katolikus egyesületi házat, melynek megtekintése után még a déli órákban visszautazott Szentmihályra.

— **Három napi ájtatosságot** tartott Nagyparkán *Paluscsák* Pál domonkosrendű atya a szeplőtelenül fogantott Szűz Mária tiszteletére f. hó 24—26-án. A jó előadásu s tartalmas beszédű szónokot a hívek szívesen hallgatták és több százan járultak a szentségekhez.

— **A veszprémi székesegyház újjáépítése.**

Hornig Károly báró, veszprémi megyéspüspök — mint értesültünk — a mostani székesegyházat 1909-re, a püspökség 900-ik évfordulójára, újra fogja építtetni, amikor is azt a jubileummal kapcsolatban nagy ünnepek keretében szentelnék fel. Hornig püspök a székesegyházat nagyszerű díomnak tervezi, gazdag aranyozással, művészi freskókkal és szobrokkal. Hir szerint a székesegyházra a tervpályázatot már a tavaszra ki fogják írni. Az építés költségeit három millió koronára tervezik, a melyből 1.000.000 koronát Hornig báró püspök ad, 2.000.000 koronát pedig a templom gazdag, 900 éves alapjából fedeznek.

— **A Tóvárosi Kör.** nov. 5-én rendezi első társasvacsoráját, melyet az Amateur-Klub érdekes képzőművészeti fog élénkíteni. Az estély iránt már most nagy az érdeklődés.

léinknek miből. Isten nyugtassa őket, de jobb világ is volt az! Nekem ugyan már kevesebb jutott belőle, tetszik tudni, én voltam a legkisebb s hogy akkortájt volt az a borzasztó rossz termés. Aztán meg másfélől is sok csapás is ért bennünket, a jó Isten a megmondhatója. Igaz, hogy két nővérem akkor már férjnél volt, a két fiu is a maga szárnyán, csak hogy igen büszkék voltak a szülei s nem akartak az uri móddal alább hagyni. Szegény anyám értett hozzá legkivált, no meg Bertha, a ki a legszebb volt köztünk. Kedves kisasszony, ha én azt el tudnám mondani, hogy milyen szép is volt az a leány! Az utcán megfordultak utána s még egy báró is volt a kéri között. Csak elbánt rövidesen valamennyivel. Nem tudott kibékülni azzal a gondolattal, hogy no most már egyhez lesz köve örökre. Csak addig volt előtte kedves valaki, a mi meg nem tudta hódítani, azután meg eldobta magától. Sokszor az anyámnak is a szemére vettem, mert nem parancsol rá a nénémre. Meg is fogadta, hogy igyamag, megmossa a fejét, de csak gyöngye volt hozzá. Todom is én, megbabonázta valahogyan, nagyon büszke volt a szépségére.

Én aztán elmentem hazulról, nem bírtam ki tovább, de meg az apám is elhalt időközben. Egyik asszonyonémnél húzódtam meg s úgy

titkon himeztem egy nagy fehérműs üzletbe, nem akartam a más kenyerét lenni. Attól gyöngült meg a kezem. Ugyebár, hogy untam? De most olyan jól esik kibeszélni magamat? . . . Sőhajtott. Megnyugtattam, hogy a világért sem unatkozom, sőt jól esik a bizalma. Megsimogattott az erős, kidolgozott kezeivel s szinte barátságosan fészkelte meg magát a divánzóglotbe:

— Olyan jó itt . . . No mondom, ez a szerencsétlen Bertha oda is utánam jött, az anyánkat magára hagyta. Én akkor lettem éppen menyasszony. Nem a mostani uramé, hanem . . . Világért se panaszkodom a férjemre, hisz tán a jó Isten se teremtett nálnál jobb embert, de . . . Lehet, hogy nem is tudnám azt a másikat úgy szeretni ma, mint akkor a bolond leányfejemet . . . Most csak nagyon sajnálom szegényt, mert olyan becsületes volt. A nénémbe szeretett belé s mintsem ezt nekem megmondja, inkább a halálba ment. Vissza se szeretek arra az időre gondolni. És Bertha? még egy év sem telt el utána, hogy megszökött valami kőbor komédiással. Azóta oda van. Az anyánkat sirba vitte a szegény, a téstvéreim egy se akar tudni róla s most egyszerre is nekem, tizenöt esztendő óta először. Hogy megtért, hogy a lábam porát is megcsókolja . . . Mit csináljak, kedves kisasz-

szony? Igaz, hogy szükre vagyunk itthon, a szegény uram tesz, vesz, fáról egész nap, hogy csak a kenyerünk megleljen, magam se ülök tétlenül s aztán ettől a kis szobától is olyan jól esett a házbér, sok kitelt belőle . . . De csak nem kívánom, hogy a jó Isten megverjen, mert méltán verhetne, ha a tulajdon testvéremet elűzném . . . Azért bátorodtam be, édes kisasszony, hogy a szobánkra most már szükségünk van, tessék megengedni . . .

Az órára pillantott.

— És már milyen késő, hogy elfecsegtem az időt! Ugy-e nem veszi tőlem rossz néven; tessék elhinni, a tizenöt év óta nem voltam ilyen őszinte senkibe, talán még a férjemhez sem. Olyan régóta szeretem a kisasszonyt, de nem mertem közeledni . . .

Szinte reszkettett, hogy az ajtón kikisértem. A magas hársorok mögül felbukó hold fényben ezüst sugárt hintett rá s a szelid fehér sugárban úgy láttam az asszonyt, mint igaz embert kereső álmaimnak megtestesült ideálját.

Prigl. Olga.

Szlanyinka Ferenc

férfiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca 1. szám.

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat a legfinomabb őszi és téli angól és hazai szövetelekből. Vallakozom mindennemű őr-, egyen- és pápi ruhák legújításabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatos szer: **tüdőbetegségeknek, légzőszervek hurutos bajainál, egyéni idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után** ajánlatlik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, elvitelítja a köhögést és a köpetet és megszűnteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegcéknél 4 koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatt céggel legyen ellátva:

2795

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

52-16

— **Katonai hírek.** Szabó Sándor I. oszt. századoshadbíró áthelyeztetett az I-56 kerületi csendőrpáncsnoksághoz Kolozsvárra, Szathinári Pál főhadnagyhadbíró pedig Kolozsvárról a székesfehérvári V. kerületi honvédpáncsnoksághoz. Bölcsek Miklós hadnagykezelőtiszt Brassóból a székesfehérvári 17. honvédpáncsvezredhez, Salamon Béla kezelőtiszt vizsgát tett törzsrőmester pedig Székesfehérvárról Brassóba helyeztetett át.

— **Tanítói gyűlés.** A Szent-Gellértől nevezett váli esperesi kerület tanítói kara folyó hó 25-én Lovasberényben a rom. kath. iskola termében tartotta rendes közgyűlését. A gyűlést sz. mise előzte meg. Beleznay István c. kanorok esp. tanfelügyelő megnyitván az ülést, Lackner György agárdi tanító „Az Önfeláldozás példája” c. az olvasmány kezeléséről, és Schlégl Károly tordasi kitanító a fononimikáról tartott előadást. Birálót után pénztárosnak Papp János, jegyzőnek Balogh Sándor pázmándi főtanító választattak meg. Biráló bizottság tagjai: Patzner Adolf sukorói, Papp János lovasberényi és Balogh Sándor, főtanítók lettek.

— **Új fogorvos.** Dr. Ritscher Zsigmond fogorvos városunkból elköltözött, az ő műtermét dr. Fuchs Adolf fogorvos vette meg és működését f. évi november 1-én fogja megkezdeni. Az új fogorvos tanulmányait a külföldön és Budapesten végezte és mindenütt elismerést aratott. Lakása: Nádor-utca, Szepelt-féle ház.

— **Elhírtelenkedett húzás.** Két fiatal úriember sakkozik a kath. körben. A gyengébb játékosnak kellene huznia. Valami szép huzason tőri a a fejét és gondolkozik. Elmúlik tíz perc, husz perc fél óra, ő még mindig gondolkozik. Kibice rendületlen nyugalommal várja az érdekes és érdeemes huzást. Végre a vezér után nyúl, határozott mozdulattal teszi a 2-ről b 2-re. A kibice megbotránózva feddi, mikor látja, hogy a húzás irgalmatlanul rossz:

— Látod, látod, már megint elhírtelenkedted a dolgot.

— **Vörheny és orvoshiány.** Tabajdon bezárták az iskolát, mert a gyermekek rettenetes réme, a vörheny föltöltötte fejét s a hatóság, hogy a most még szelidebb jellegű járvány nagyobb erőre ne kaphjon, így kénytelen utjába állani. Nagy baj a járványos betegség, de még nagyobb baj az, hogy Vál községnek meg most sincs rendes körorvosa. Két esztendő óta hasztalan iratják ki a pályázatokat, hasztalanul emelték a körorvos fizetését 1600 koronára s hasztalanul ajánlott hozzá a Dréher-uradalom még 600 kor. rendes fizetést, az állásra mindaddig senki sem jelentkezett. A járásorvos, dr. Schlesinger Illés, a ki maga is beteg ember, képtelen eleget tenni nagyszámu betegekkel szemben s most a téli és őszi időszak elérkezével Vál községre és környékére az a súlyos gond nehezedik, hogy elég-séges oltalom nélkül lesznek kiszolgáltatva a különféle betegségek hatalmának.

— **Katonazene.** Folyó hó 29-dikén az V. honvéd kerület Zene kara az „Otthon” kávéházban zeneestélyt tart, a rendkívüli érdekes műsorban a következő udonságok foglalatnak egymint: a „Fókonzul” operett, „Nakiris lakodalma” operett, „Régi magyar kőrtánc” Sa gélanella új spanyol keringő nagy egyveleg „Lengyel népdalokból.” Hídegbuffet — Szabadbemenet.

— **Váltóhamisítás.** Egy meglehetősen külsejű paraszember tegnapelőtt, az egyik helybeli pénztárcaiban egy 300 koronás váltót akart értékesíteni. A váltón Zámbo József mint elfogadó, ifju Zámbo József mint kibocsátó, Somogyi Gyula és Kálmán Gyula mint forgatók szerepeltek. Az igazgatóság egyik tagja előt a váltó gyanusnak tetszett, így tehát az aláírók neveit vette behatóbb vizsgálat alá. Addig-addig, míg kisült, hogy Somogyi Gyula mohai jegyző neve feltétlenül hamisítvány. Rogton a rendőrségre üzentek, s Simon Sándor azonnal ott is termett. Nem sok idő múlva a váltóhamisító fiatalember, aki magát ifju Zámbo Józsefnek mondotta, a rendőrség foglya lón. Megmotozása során egy Pup Gabriel névre szülő katonakönyv és egy Pup Gábor tulajdonos nevére Keresztesen kiállított marhalevel került elő. Egy ideig nem akarodott vallani a hamisító, de vegre beismerte, hogy ő ifju Pup Gábor 32 éves sarkeresztesi lakos. Ekkor meg azt állította, hogy az aláírók valódiak. De természetesen nem talált hitekre. Hat azt kezdte mondogatni, hogy egy gyerekkel iratta a váltóra a neveket. Végül mégis csak beismerte, hogy valamennyi nevet ő hamisította. Mivel beigazolódott, hogy ifju Pup Gábornak Sárkeresztesen az apjánal rendes lakasa van, szabadon bocsajtották, de az iratokat átették a kir. ügyészséghez.

Egy jó karban levő pianino hosszabb időre bérbevételere kerestetik. Tudakozódni lehet Zöldfa-utca 9.

— **Hány csillag ragyog az égen.** A tudomány rég napirendre terti ama gyermekes hit felett, hogy az égen megszámlálhatatlan csillag ragyog. Persze az álló csillagok és a szününknek nagyobbak látszó égi testek adatai sokáig nagyon hiányosak voltak. De mióta a csillagok fényképezése oly nagy jelentőségre emelkedett az égismeretében, arról is pontosabb tudomást szereztünk. Tudvalevőleg csillagvizsgáló intézetek egész csapatja az eg egy lefénykepezendo térkép-felvetelen dolgozik, mely a csillagos ég áttekintését fogja nyújtani. A havardi csillagvizsgáló intézet photomeirikai jegyzete a csillagok számat pontosan bemutatja a 6-ik nagyságu osztályig. E szerint a 2-ik osztályu nagyságig 38 csillagot ismerünk, 93-et 2-3, 317-et 3-4, 1020-at 4-5, és 2865-öt 5-6, összesen tehát a 6-ik osztályig 4339 csillagot van tudomásunk. Ezenal nem jetezik tökéletes összeállítás, legalabb nem az egész menybölt számára. A csillagok számlálás az is megnehezíti, hogy a föld den felgolyojan csak keves csillagvizsgáló intézet all. Amnyit mindenesetre tudunk, hogy az északi sarktól számítva 130 fokú területig 7848 csillag ragyog a nagyságot tekintve 6-7-7-ik osztály között. Ha feltételezzük, hogy a csillagok arányosan vannak eloszva, ugy számuk 8504-re tehető. Egy másik becslés szerint a 7-ik osztálynál világosabb csillagok száma 13.400. De már odabb bizonytalansággal tapodatózunk. A 7-8-ig terjedő osztály csillagainak száma már meg nem határozható. Az egész menyboltra nézve arra az eredményre jutunk, hogy körülbelül 170.000 csillag világosabb a 9. nagyságu osztálynál. Ami azontul van, ember számára nem igen fogható fel. Erre nézve még legmegbizhatóbb adatokat nyújt a greenvichi csillagvizsgáló intézet tudósítása, mely 229.426 csillagot állapít meg, de csak az 5-ik osztályig, az egész menyből 60 ad

része számára. A kis csillagokat kétszeri fényképezéssel 40 percnyi megvilágítási idő alatt fényképezik le. Az eddigi megfigyelések szerint a 15. osztálynál nagyobb csillagok száma 8.325.000 itt azt a feltűnő jelenséget tapasztaljuk, hogy a csillagok száma egyik osztálytól a másikig körülbelül megkétszereződik. Míg a 10-ik osztályba 639.000 csillag tartozik, a 11-ik már 1.214.000-et tüntet fel.

— **Féltékenység.** Kristóf Mihály csendőr Váiban szolgálta a magyar királyi csendést és rendet. Neki a törvény parancsolt, a váli legények pedig azt hitték, hogy nekik a jó lsten sem parancsolt. Így aztán nem egyszer történt, hogy a váli legényeknek nemcsak az Úristennel, hanem a csendőrökkel is, névszerint Kristóf Mihályval is meggyűlt a bajuk. A Krein-familia egyik jól verekedő tagját pl. Kristóf Mihály csendőrt egy kardvágással, a melyet a legény jobbkarjára mért, egyszersmindenkorra munkaképtelenné tette. Történt aztán, hogy Kristóf Mihály a kardbotjot rúszaláncokkal óhajtott felváltani s jegyvet váltott Kovács Ignác „Pál major”-i gazda szépséges leányával, Máriával. Ez az eset azután teljesen feloldta a rivális szivek nyugalmát s mikor e hó 23-án este az örömszülők lakásán az eljegyzési ünnepség folyt, három duhaj legény: Lszó István, (tehenes) a ki a Marcsa szivének eltulajdonítója ellen halálos bosszút esküdött, maga mellé vevén hűségese barátait: Horváth Istvánt és Krein Andrást, kapákkal felfegyverkezve rontottak az öröm hajlékára és ostrom alá vették a házat. Kovács Ignácnak el kellett torlaszólnia lakását. Jó ideig folyt az ostrom s csak miután külső segítség érkezett: sikerült a rebellis bandát elriasztani, a kiknek ügyét átették a váali járásbíró-sághoz.

— **Véres verekedés.** Múlt számunkban megemlékeztünk arról, hogy d. u. fél 4 óra tájban egy fiatal, sapadt képű legény városongott az utcán. Dr. Bierbauer főorvoshoz akart menni, de a lépcsőn elhagyta az ereje s összeesett. Simon Sándor rendőrkapitány dr. Gerber orvos közbenjöttével megállapította, hogy a legény testben három hatalmas szúrás van: egyik a bal hóna alatt, másik a bal karján, a harmadik pedig a jobb vállán. Sebeit ideiglenes kötésekkal látták el, s a mentők a kórházba vitték. A legény csak annyit mondott, hogy társa, Heckel József szúrta meg. Szájából erősen gözölgött a bor, már ekkor valószínű volt tehát, hogy becsipett állapotban történt az összetűzés. Négy óra felé már a tettes is a rendőrségen volt. Tettét beismerte, de azzal védekezett, hogy az itas Tóth Zsiga őt folyton csufolta, mérgecsitette, sőt neki is rontott, s hogy csak önvédelemből szúrta meg. Az ügy a bíróság elé kerül, ahol valószínűleg nem fogják elhinni azt a mesét, hogy egy becsipett, magával úgy szólván tehetetlen emberrel szemben már más mód az önvédelemre nincs, mint a késsel való szurkálás.

— **Rövid hírek.**

Vadászvacsora A székesfehérvári tisztviselők Ott-hona 1904. évi november 5-én esti 7 órakor vá-

Legelegánsabb cipők

készülnek Csúcs István kitűnő műhelyű cipész műhelyében. Pompás választékot tartok mindennemű lábbelikből, melyeknek kitűnő minőségéről felelősséget vállalok. Leghíresebbek angol cipőkrémek és cipőfénymaszkok. Raktár Székesfehérvár, Nádor-utca (Eisenbart órák mellett.)

2729

52-27

dász-vacsorát és Borkóstoló-estélyt rendez. Részvételi díj: 2 korona, vadászoknak 2 drb. nyul, szőlősgazdáknak 4 liter bor.

Hazafele. Gondtalanul ballagott Majlán János csákvári lakos Székesfehérvárról hazafele. Egyszerre Pintér József, Bárány József, Fazekas János és Pusztai János rontották rá és úgy összeverték, hogy ismerősei kocsin szállították haza. A tetteseket a bíróság fogja felelősségre vonni.

Handa-banda. Szabadi Pál és Lizi János jó kedvükben oly patáliát csaptak a Reinitz-féle kávéházban, hogy a rendőrök is beleszóltak a dologba. A két vitéz elszenderült, hanem Cseh József és Klein Károly, a szociáldemokrata párt oszlopos tagjai zúgolódtak és inzultáltak a rendőröket. Így aztán mind a négyen lakolni fognak.

Egy száz katoná háborúja. Nagy volt a katona-virtus Mándi József közhonvédban háboruszkodott. Mert a bor ellenséget is látott vele, kihuzta a gyilkosjéget és a Valentovics-féle vendéglőben minden üveget, poharat halomra gyilkolt. Alig tudták leszerelni.

Hamis pénzek. A verseci rendőrkapitányság értesítette rendőrségünket, hogy ott két oly egyént fogtak el, akik 20 és 10 koronás hamis bankjegyeket koztak forgalomba. Nem lehetetlen, hogy ugyanezek a családok szerencsétlenné pár héttel ezelőtt jelenlétükkel városunkat is. A kutatás ez irányban folyik.

A török közlök kavicsozására vonatkozó ajánlatok tárgyában kedden döntött az utibizottság. A beérkezett 11 ajánlat közül 40 utra vonatkozólag Bernstein és Káldor cég ajánlatát, 5 utra pedig Schwartz Fülöpöt fogadta el. Az előbbi az 17831 korona költségből 4-2% engedményt hajlandó nyújtani.

A dömtörri vásár forgalmáról a következő adatok szólnak. Felhajtottak 2648 lovat és csikót (664), 48 bikát (4), 737 tehenet (271), 304 üszöt (136), 916 ökröt (231), 995 tinót (497), 106 borjút (48), 778 juhot és bárányt (445), 90 sertést és malacot (26), 34 szamarat (2), és 5 kecskét. (A zárójelbeli számok az eladottak számát jelentik.)

Figye. Nem arról a fűgéről van azó, a mit a tanítók szoktak kapni, mikor fizetéselésért folyamodnak, hanem a kisgyermek kedves gyümölcséről: egy zsák édes fűgéről. Kulcsár János fuvaros tud róla hirt mondani, mert ő emelte el szállítás közben egy pesti kereskedő holmija közül. Javában lakmározott az egész családja, mikor a rendőr betoppant. Hej, keserű lett az édes fűge.

Irtózatok gyakran a következmények, ha esetleges betegségek behurcolásának idejekorán elejét nem vesszük, egy oly időben, midőn szinte minden második ember többé-kevésbé beteg s eltekintve a Dyphtheritist, vörhenyt, Typhust stb.-től, a betegségek legborzasztóbbika a tüdővész óriási mérveket öltött. (A belügyminiszterium jelentése szerint 1902-ben Magyarországon 75145 egyén halt el tüdővészben). Ezért mindenki saját belátása szerint előbb meggyőződést szerezzen a "Ragályos betegségek elleni önműködő fertőtlenítő készítmék" célszerűségéről és aztán el ne mulassza az úgy a saját, mint drága hozzátartozóinak jól felfogott érdekében, lakó és hálószobában, irodában, műhelyben, raktárban, closet-stben alkalmazni. Helyiségekben, a hol sok ember fordul meg, szintegy a hol betegek vagy gyermekek vannak, semmiképp sem volna szabag hiányoznia. A készítmék kicsi és csinos, a belőle kiáramló szag nem kellemetlen. Hogy a lakosság minden rétegének hozzáférhető legyen, mintadarakok önköltségen — 1 korona 4 fillér előzetes beküldése ellenében frankó szállítanak, egy és ugyanazon címre azonban csak egyszer különben ára darabonként 1 korona 50 fillér, előzetes beküldés mellett vagy utánvétellel. Damascena Ass., Marillavölgy.

SIRKOSZORÚ nagy választék, szép kivitelt, olcsó árak Gerendai Gyula üzletében, Székesfehérvár, Nádor-utca.

SZÖLLÖK,
SZANTÓFÖLDEK
ÉS RÉTEK
eladók.
Tudakozódhatni: **Szelke-ház,**
Nádor-utca 7. szám.
2873 6-3

Ügynökök
kerestetnek, kik az ujonnan kibocsátott **Erzsébet királyné sorsjegyek** törvényesen kiállított részleteinek eladásával foglalkozni akarnak.
Legmagasabb jutalék, jutalomdíj s hafizetés.
Anyag miatt forduljanak
DIRNFELD TESTVÉREK
BANKHÁZAHÓZ
Budapest, V., Fűrdő utca 4. szám.

Megjelent az első sorcat. Tartalma:

Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrady Antal. B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. Illusztrálta R. Hirsch Nellé. Pálffy Albert: Esztike kisasszony professzora. Illusztrálta Márk Lajos. Vadnai Károly: A kis tündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

MAGYAR REGÉNYIRÓK

A legértékesebb magyar regények egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti: **Mikszáth Kálmán**

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírta az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar irodalom jelesit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

Az írók névsora	Baksay Sándor	Dóci Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnay Lajos	Az írók hátsóra
	Benickiné Bajza Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly	
	Beöthy László	Fáy András	B. Jósika Miklós	B. Podmanicky Frigyes	Vas Gereben	
	Beöthy Zsolt	Caál József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferenc	Verseghy Ferenc	
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula	
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefánia	
	Degré Alajos	Hercegh Ferenc	Mikszáth Kálmán	Toldi István		

MEGRENDEŐ-JEGY.

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papirus Diszkrét izlésű, diszes bekötési tábla,

A „Magyar Regényirók“

minden művelt magyar család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félénként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előelő kötésben **300 korona.** Törleszthető **havi 4 koronás** részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján. — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat

magyar irodalmi-intézet és könyvnyomda

Acégétől ezennel megrendelem a „**MAGYAR REGÉNYIRÓK**“ című gyűjteményes vállalat hatvan kötetű, vászonkötésben 300 koronáért

a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
b) félénként fizetendő 25 korona utánvét mellett,

A nem kívánt módozat törleendő.

Tudomásul veszem, hogy a fenti mából 1904. szeptember hótól kezdve félénként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégnél részletezők be mindelőg, míg a mit teljes vételére ki egyenlőve nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetés kedvezmény megszűnik és a teljes vételár eszedékesé válik. Az első részlet utánvéendő

Szöbéli mgállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet:

Név és állás:

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.